

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisen äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 46

TIISTAINA, MARRASK. 12 P.—TUESDAY, NOVEMBER 12

1918—Kahdeksas vuosikerta.

Laulunilähteet

Kirj. H—i M—n.

Mustista murheista lauluja laitan
Iloista harvoin sointuu sävel.
Päivistä mustista, pimeistä öistä
Kuolemankauhusta, kalmantöistä
Kaikesta mi surua, murhetta var-
joo.

Aikamme näitä kuvia tarjoo
Nähä ja kuulla myötään.

Näitä murhelauluja laulan
Itselleni ja köyhille muille.
Kaikille, joille tuska hiipii,
Syömeen tunkee, repii, riipii —
Yhteiset surut soinnuttaa tahdon
Sanoiksi elämän kuohuihin ja
vaahdon.
Säveliks' köyhien murheet.

Pohjalta, pinnalta lauluni lähteet
Kärvelevin porein kiirii.
Köyhän kansan suru on suurta.
Pinnalta näe ei syvintä juurta.
Syvällä on synkkyyttä, itkua,
kauhua,
Siellä on ääntä, siellä on pöyhua
Laulun säveltä monta.

Korviini saapuu sanomat suuret
Turman tihutyöt kun jatkuu.
Itkut, vaivat, kirot, huolet,
Kaikki elämän varjopuolet,
Päivin uusia kuvia luovat,
Laulun aiheita mulle suovat —
Suruja säveliks' saavat.

Särähtää mun sävelten soitot,
Soraäänin säkeet sointuu.
Laulun lahoja kun ei luotu
Syntymähetkestä mulle suotu.
Vaan surut sorretun joukon saivat
Kokoomaan sanoiksi orjien vaivat
— Itkemään itkevään kanssa.

Vapaus, vapaus kultainen kerran
Lauluni, soittoni soituvaks' saat-
tais'.

Iloa, riemua ilma jos raikuis',
Ehjänä soitonkin sävelet kaikuis'.
Murhepäivät vain muistoja oisi
Onnesta uudesta lauluja loisin.
— Vaan milloin, oi milloin?

Prostitutsionista

Prostitutsioni on yhteiskunnal-
linen pahe, kuten monta muuta
suurta pahetta, joita nurinkuri-
nen yhteiskunta synnyttää ihmis-
kunnan rasitukseksi. Voimme
sanoa, että siinä muodossa mis-
sä se nykyään ilmenee, on se
vain ominainen porvarilliselle yhe-
teiskunnalle ja on sen synnyt-
täjä.

Vanhalla ajalla ei sitä tunnet-
tu. Silloin vallitsi moniavioi-
suus ja laillisten vaimojen ke-
ralla miehillä oli jalkavaimoja,
ja on luonnollista, että varakkaat
miehet elättivät jalkavaimojaan
ainakin avustivat. Vaan mis-
sään suhteessa se sukupuoliyh-
teys ei ollut nykyisen prostitut-
sionin kaltaista.

Yksi laitos oli silloin, jolla oli
jonkinlaista vivahdusta nykyi-
siin ammattihaureuslaitoksiin; ne
olivat jumalattarien temppelit.
Joihin kerättiin nureet ja kau-

neimmat naiset jumalien kanssa
rakkautta harjottamaan, joissa
papit ja muut ylimysmiehet kä-
vivät suuresta maksusta juma-
lattaria rakastelemassa. Mutta
se ei ollut yleinen pahe, kuten
meidän aikajan vallsassa oleva
rahalla naisten antautuminen su-
kupuolisuhteisiin.

Vasta porvarillisen yhteiskun-
nan alkuaajoilla ammattihaureus
tuli käytäntöön. Kun katolinen
kirkko kielsi papeilta naimisiin
menon sen tähden, että se omai-
suus jäisi kirkolle, mikä papeil-
ta olisi mennyt perheen ylläpi-
tämiseen, jos olisivat olleet nai-
misissa, sekä että papeille jäi
enempi aikaa kirkon hyväksi
työskentelyyn, kun ei ollut perhe-
huolia. Luonto vaati omansa,
tavataan sanoa, niinpä papitkin
harjottivat sukupuoliyhteyttä jon-
kin naisen kanssa maksua vast-
aan. Köyhät naiset ottivat sen
ammattikseen. Kauppamatkusta-
jat tekivät samoin kuin papitkin.
Se on ollut alku nykyai-
kaiselle ammattihaureudelle.

Kapitalistinen yhteiskunta jät-
tää suuren osan miehistä elämi-
senepävarmuuteen, ettei ole pu-
hettakaan perhe-elämän perusta-
misesta. Se jakaa miehet ja
naiset eri työaloilla työskentele-
viksi joukoiksi, ikäänkuin erot-
taen sukupuolet toisistaan. Siinä
se yhteiskunnallinen sy syy syy-
hen, että prostitutsionilaitos on
tullut niin laajakantoiseksi yhe-
teiskuntapaheeksi. Se ei ole
enää sitä mitä se oli alkuaan:
nainen mõi ja mies osti, vaan nyky-
ään on sen liikkeen välittäjät
ja liikkeen harjottajat, jotka si-
tä edistävät samoin kuin muuta-
kin liikettä mahdollisimman voito-
tuottavaksi. Liikkeen har-
jottajat kiskovat korkeat vuokrat
huoneista ja muista välineis-
tä. Naisraukat, nuo yhteiskun-
nan uhriksi, saavat ruumistaan
myömällä tienata suuret voitot
liikkeenharjoittajille.

Ja koko naisukupuoli saa kärsi-
ä sen häpeän, minkä sen kur-
jan ammatin harjottaminen tuot-
taa naisia kohtaan. Miehet saa-
vat käydä noissa paheitten pe-
sissä ilman, että heidän arvonsa
ja kunniansa alenisi; siellä käy-
vät miehet ovat yhtä kunniallisia
kaikkiin yhteiskunnallisiin
toimiin kuin nekin, jotka eivät
käy niissä. Mutta nainen ei ole
ainoastaan kivitetty, vaan hän
on ijäksi päiviä pyyhitty pois
ihmisarvosta.

Sensijaan, että tutkittaisiin
prostitutsionin olemassaolon to-
dellisia syitä, kiivailevat papit ja
siveysaarnajat, että koko port-
tolaitos on kotoisin ihmisten tur-
meltuneesta luonnosta ja siitä,
että he haluavat irstailia. Por-
varilliset tiedemiehet tutkivat
langenneitten naisten tukanväriä,
ruumiinrakennetta, jalkoja, pää-
kallon muodostumista, että min-
käläiset kuumut edellyttävät hau-
reudenharjotusta y. m. sentapais-
ta, ja selittävät sitten, että se
johtuu fysiologisista syistä, joka
kaikki on porvarillista puoska-

Sosialismia ei voida hä- vittää

Äskeiset vaalit osoittavat, että
sosialismia ei voida hävittää vä-
kivallalla. Tätä kirjottaessa ei
ole vielä tullut tietoja jokaisesta
valtiosta, mutta jo saapuneet tie-
dotkin osoittavat, että vaikka so-
sialistilehdet ovat melkein kaik-
ki lakkautettu, sosialisteja asetet-
tu syytteeseen ja tuomittu van-
kilaan, niin sosialismia ei sitten-
kään ole saatu eikä saada hävi-
tetyksi. Tov. V. Bergerin syy-
tösjuuri "sattui" juuri lähellä
vaalikaikaa. Milwaukeee Leader
lakkautettiin ja Wisconsinin so-
sialistit tehtiin aseettomiksi va-
liagitaation ajaksi. Kun joku
poliittinen puolue on vaalien ajal-
la ilman omaa äänenkannatta-
jaa, on se melkein kuin sotamies
ilman pyssyä taistelussa. Mutta
Leaderin lakkauttaminen ja Ber-
gerin syyttäminen ei tuottanut
kapitalistien toivomia tuloksia.
Hänet valittiin kongressiin Wis-
consinin sosialistien äänillä. Wis-
consinissa on paljon niin tietoi-
sia ja vakaantuneita sosialisteja
että heitä ei voida jonkun leh-
den lakkauttamisella tai muulla
jutulla säikäyttää tekemästä va-
liagitaationa naapuriansa ja työ-
läistoveriansa keskuudessa.

New Yorkissa niinkään on
lakkautettu sosialistilehtiä ja ah-
disteltu sosialisteja vangitsemisil-
la ja oikeusjutuilla, mutta por-
varit eivät ole itsekään luotta-
neet niiden toimenpiteiden tulok-
siin, koska molemmat vanhat
puolueet ovat haudanneet sota-
kirveensä maahan ja yhtyneet
sosialisteja vastaan. Sosialistit
hävisivät siellä vielä tämän ker-
ran yhdistyneitä porvareita vas-
taan.

Suurista voitoista emme näi-
den vaalien johdosta voi iloita
mutta ainakin voimme iloita si-
tä, että on niin paljon horjumat-
tomia ja tietoisia sosialisteja, joi-
den periaatteita ei voida edes
väkivalloin ja uhkauksin kumo-
ta. Heidänlaisiansa pitäisi olla
enemmän. Ja niitä saadaan te-
kemällä sosialistista kasvatus-
työtä. Sosialismin periaateista
hyvin selvillä oleva työläinen ei
vetäydy pois riveistä joka vas-
tuksen uhatessa. Sellainen työ-
läinen ei arkaile vanhoillisia su-
kulaisiaan, tuttaviaan tai työn-
antajaansa ilmaistessaan sosia-
listisen kantansa.

Vaikka työläköt ja työläisten
tyytymättömyys korkeisiin elin-
kustannuksiin ja pyrkimykset
palkkojen korottamiseen ja jär-
jestymiseen leimattaisiin yksin-

roimista, tuloksia tuottamatonta
humpuukia.

Kuten olemme nähneet, on
prostitutsionilaitos taloudellisista
oloista johtuva, eikä se lakkaa
ennen naisukupuolta häväise-
mistä ja nuoria miehiä turme-
lemasta ennen kuin kapitalisti-
nen järjestelmä poistuu kaikki-
ne muine paheineen.

P. Kätkönen.

valtiaana riehuvan kapitalistisen
sanomalehdistön taholta kunika
epälojalliseksi tahansa, niin ei
tuota tyytymättömyyttä ja pyr-
kimystä parantamaan olojaan
voida jollakin vastenmielisellä
nimityksellä leimaamalla ole-
mattomiin hävittää. Ohut raha-
kukkaro ja korkeat elinkustan-
nukset vain yhä kasvattavat tyy-
tymättömyyttä työläisten mie-
liin. Porvareille on hyvä, että
on mahdollisimman vähän sosia-
listisia lehtiä selittämässä mistä
johtuu, että työläisten leipävar-
ras yhä vain kohoaa vaikka on
n. s. hyvä aikakin.

Meidän sosialistipuolueen jä-
senten, naisten sekä miesten on
selitettävä näille tyytymättömi-
le työläisille miksi leipävarras
yhä kohoaa, josta heidänkin tyy-
tymättömyytensä johtuu. Mei-
dän on heille osotettava, että
niin kauan kuin he antavat ka-
pitalistipuolueiden narrata heidät
äänestämään itseään, eivät he voi
toivoakaan koskaan parempaa
vaan päinvastoin. Osottakaam-
me heille mitä sosialistiset lain-
laattijat ja kongressimiehet teke-
vät virassa ollessaan työläisten
ja koko kansan hyväksi. Anta-
kaamme näille tyytymättömille
tilaisuus vertailla esim. New
Yorkin valtion porvarien ja so-
sialistien lakiehdotuksia lainla-
attijakunnassa. Osottakaamme esi-
merkiksi mitä sosialistinen kon-
gressimies Berger teki virassa
ollessaan ja mitä on saavutettu
sosialistisella kunnallishallinnol-
la Milwaukeeessa ja mitä sosia-
listit siellä ja täällä eri virka-
paikoissa ollessaan koettavat työ-
läisten hyväksi tehdä, vaikka
melkein aina ollen pienenä vä-
hemmistönä porvarien joukossa.

Innostakaamme näitä tyyty-
mättömiä lukemaan sosialistista
kirjallisuutta. Lainatkaamme
heille kirjoja ja myökäämme heil-
le sosialistilehtiä ja kirjallisuut-
ta. Tämä tehtävä on meidän jok-
kaisen velvollisuus.

Älkäämme olko keskustelemat-
ta vanhoillisen naapurimme tai
työtoverimme kanssa siksi, et-
tä mielipiteemme ovat erilaiset
ja siksi, että tahdomme välttää
väittelyä. Päinvastoin, hankki-
kaamme tilaisuuksia keskustel-
luun heidän kanssansa ja kuun-
nelkaamme mahdollisesti heidän
väitteitään ja kumotkaamme ne
sitten yksinkertaisilla tosiasioil-
la, joita sosialismin puolesta väit-
täjältä ei voi koskaan puuttua.
Minkä tietoisempia sosialisteja
olemme, minkä enemmän olem-
me itse lukeneet sosialistista kir-
jallisuutta, sitä parempia väitte-
jä meillä on vanhoillisten väittei-
tä vastaan. Tyyneesti esitetty ku-
moamaton väite sosialismin puo-
lesta panee sokeimmankin vas-
tustajan ajattelemaan sosialis-
mista ja innostumaan vihdoin sil-
hen määrään, että hän tahtoo si-
tä enemmän tietoja.

Nykyäika, jolloin lehtemme o-
vat pannassa ja monelta toveril-
tamme on puheoikeus kielletty
vaatii, että me olemme jokainen
sosialistinen agitattori. Nyky-